

UZASADNIENIE DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY ZASADACH REALIZACJI PROGRAMÓW OPERACYJNYCH POLITYKI SPÓJNOŚCI FINANSOWANYCH W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2014 – 2020 ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW

Projektowana nowelizacja ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 jest wynikiem dwuletnich doświadczeń we wdrażaniu programów operacyjnych polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020. Celem projektu jest wprowadzenie usprawnień, uproszczeń i zapewnienie efektywnego wykorzystania środków funduszy Unii Europejskiej. Proponowane przepisy są odpowiedzią na wnioski i postulaty zgłaszane przez instytucje oraz podmioty zaangażowane we wdrażanie i wydatkowanie środków perspektywy finansowej 2014-2020.

Uzasadnienie szczegółowe

W art. 1 wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, które obejmują:

1. ZDEFINIOWANIE POJĘĆ: DOFINANSOWANIE, KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WARUNKI FORMALNE

W art. 2 pkt 4 dokonano zmiany definicji dofinansowania poprzez literalne ograniczenie zakresu dofinansowania do środków przyznawanych i przekazywanych na podstawie umowy/decyzji o dofinansowanie, o których mowa w ustawie, z uwagi na fakt, iż w niektórych przypadkach środki zaliczane na poczet współfinansowania krajowego z budżetu państwa są przyznawane na podstawie innych przepisów i nie są objęte umową /decyzją o dofinansowaniu (przykładowo na podstawie umowy dotacji celowej). Środki te podlegają wydatkowaniu i rozliczaniu na zasadach innych niż dofinansowanie przekazywane przez instytucję zarządzającą/pośredniczącą/wdrażającą, a zasady te określa właściwy dysponent - projektowana zmiana definicji ma na celu odzwierciedlenie stanu rzeczywistego i wprowadzenie takiego doprecyzowania pojęcia dofinansowania, aby jego zakres nie budził wątpliwości.

W art. 2 pkt 13a wprowadzono definicję kryteriów wyboru projektów. Przez kryteria wyboru projektów należy rozumieć wyłącznie kryteria umożliwiające ocenę projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie jego wybór do dofinansowania i zawarcie umowy lub podjęcie decyzji o dofinansowaniu zgodne z warunkami, o których mowa w art. 125 ust. 3 lit. a Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym” i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący. Kryteria wyboru projektów obejmują zarówno dotychczasowe kryteria merytoryczne, jak i mogą obejmować kryteria formalne wyboru projektów. Spełnienie kryteriów wyboru projektów warunkuje wybranie projektu do dofinansowania i podpisanie umowy o dofinansowanie albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

W art. 2 pkt 27a wprowadzono definicję warunków formalnych, które oznaczają wymogi formalne, których spełnienie warunkuje ocenę projektu, zawarcie umowy o dofinansowanie albo wydanie decyzji o dofinansowaniu projektu, odnoszące się do kompletności i poprawności wypełnienia wniosku

o dofinansowanie projektu, których weryfikacja odbywa się poprzez stwierdzenie spełniania albo niespełniania danego wymogu

Dokonanie jednoznacznego podziału na kryteria wyboru projektów oraz warunki formalne ma na celu uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych w zakresie sposobu uzupełniania wniosku o dofinansowanie oraz projektu na etapie wyboru projektów do dofinansowania. Sposób definiowania oraz weryfikacji, a także zakres warunków formalnych pozostaną w gestii instytucji zarządzających, niemniej stworzenie precyzyjnych definicji ww. pojęć ma na celu zapewnienie w miarę jednolitego sposobu klasyfikowania poszczególnych elementów wniosku o dofinansowanie projektu tak, by uniknąć zróżnicowanego traktowania wnioskodawców w ramach poszczególnych programów operacyjnych a nawet postępowań prowadzonych w ramach jednego programu. Dodatkowo proponowane zmiany będą prowadziły do uporządkowania i w konsekwencji przyspieszenia oraz ułatwienia dokonywania oceny projektu.

2. REZYGNACJA Z INSTYTUCJI WYTYCZNYCH PROGRAMOWYCH

W art. 6 ust. 2, art. 7 i art. 8 proponuje się uchylenie regulacji w zakresie wytycznych programowych (dla poszczególnych programów operacyjnych). W systemie realizacji programu operacyjnego pozostaną wyłącznie wytyczne wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wykonującego zadania państwa członkowskiego. Celem projektowanej zmiany jest ograniczenie dokumentów stosowanych przez instytucje systemu realizacji programu operacyjnego oraz uniknięcie ryzyka nakładania tego typu dokumentami obowiązków na beneficjentów. W związku z proponowaną zmianą w zakresie uchylenia regulacji dotyczącej wytycznych programowych zmianie ulegają również przepisy dotyczące wytycznych horyzontalnych, które będą po prostu wytycznymi – art. 4 ust. 2 pkt 3, art. 5 ust. 1- 3 i 5.

Proponowana zmiana ma na celu ograniczenie liczby dokumentów, które beneficjenci będą zobowiązani stosować przy realizacji projektu. Z analizy poszczególnych dokumentów systemu realizacji wynika, że w stanie obecnym jest stosowanych 58 wytycznych (zarówno horyzontalnych oraz programowych), 20 zaleceń i instrukcji oraz 27 Szczegółowych Opisów Osi Priorytetowych Programów Operacyjnych. Beneficjenci, w zawieranych umowach o dofinansowanie są zobowiązani do stosowania wytycznych, bez jakiegokolwiek doprecyzowania zakresu związania tymi dokumentami. Praktyka taka stanowi obciążenie dla beneficjentów oraz utrudnia realizację projektów. Projektowane rozwiązanie jest zgodne z polityką nienakładania na beneficjentów obowiązków niewynikających bezpośrednio z przepisów prawa powszechnie obowiązującego lub umów (decyzji) o dofinansowanie projektu, przyjętą przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, działającego jako państwo członkowskie.

Z uwagi na powyższe a także w celu uproszczenia systemu wdrażania programów operacyjnych, a tym samym przyspieszenia wydatkowania środków z Polityki Spójności 2014 – 2020, proponuje się, aby w systemie realizacji, poza przepisami powszechnie obowiązującymi, dokumentami, których postanowienia będą jedynie uzupełniające względem przepisów prawa powszechnie obowiązującego i postanowień umów (a więc jedynie w zakresie doprecyzowującym obowiązki wynikające bezpośrednio z ww. źródeł) wiązać beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, będą wytyczne wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 9 ust. 2 pkt 1 - zmiana tego przepisu wynika z wprowadzenia w art. 2 pkt 13a definicji kryteriów wyboru projektów;

3. ZAKRES POWIERZANYCH ZADAŃ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ INSTYTUCJI ZA REALIZACJĘ ZADAŃ

W art. 10 ust. 1 pkt 2 rozszerzono zakres zadań, jakie IZ może powierzyć IP w odniesieniu do umarzania należności związanych z realizacją programów operacyjnych, zastępując dotychczasową

regulację uprawniającą IP do umarzania należności wynikających z art. 207 ustawy o finansach publicznych (UFP). regulacją umożliwiającą umarzanie również odsetek wynikających z art. 189 UFP.

W art. 10 dodaje się ust. 5a i 5b, które będą regulowały kwestię powierzenia czynności technicznych instytucją pośredniczącą i instytucją wdrażającą. Do realizacji tych czynności powierzanych jednostce sektora finansów publicznych lub fundacjom, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, nie znajdą zastosowania przepisy w zakresie udzielania zamówień publicznych. Celem proponowanego przepisu jest powierzenie określonym instytucjom realizacji czynności, które nie dotyczą aspektów merytorycznych związanych z realizowanymi zadaniami, i które nie mają wpływu na rozstrzygnięcia zarówno natury formalnej, jak i merytorycznej. Analogiczny przepis obowiązuje dla perspektywy finansowej 2007-2013 w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.).

W art. 11 dodano ust. 3a jednoznacznie przesądzający, że instytucja pośrednicząca lub wdrażająca, zobowiązane do wypłaty beneficjentowi dofinansowania albo do zwrotu kwoty równej wypłaconemu mu dofinansowania nie mogą pokrywać tych należności ze środków programu operacyjnego lub innych środków, których dysponentem jest odpowiednio instytucja zarządzająca albo instytucja pośrednicząca.

4. RZECZNIK FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Art. 14a ustanawia nową instytucję - Rzecznika Funduszy Europejskich. Rzecznik jest obowiązkowo powoływany na poziomie każdej instytucji zarządzającej - ust. 1, natomiast jego powołanie na poziomie instytucji pośredniczącej i wdrażającej jest dobrowolne - ust. 2.

Ustawa nie przesądza, czy Rzecznik może w ramach danej instytucji realizować inne zadania jej przypisane, nie może natomiast dochodzić do konfliktu interesów polegającego na tym, że Rzecznik rozpatruje sprawy dotyczące czynności wykonywanych przez niego samego w ramach innych obowiązków służbowych. Ust. 3 wskazuje otwarty katalog zadań Rzecznika, który obejmuje zarówno rozpatrywanie zgłoszeń przyjmujących charakter skarg, rozpatrywanie postulatów odnoszących się do działalności danej instytucji/realizacji programu, jak i udzielanie stosownych wyjaśnień w tym zakresie. Rzecznik podejmuje również działania zmierzające do usprawnienia realizacji danego programu operacyjnego. Do zadań realizowanych przez Rzecznika oraz czynności podejmowanych przed nim przez zainteresowane podmioty nie będą stosowane przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem działu VIII – skargi i wnioski, który znajdzie odpowiednio. Do postępowania przed Rzecznikiem nie stosuje się przepisów w zakresie procedury odwoławczej ponieważ w przepisach tych uregulowano szczegółowo postępowanie wobec wnioskodawców, którzy otrzymali negatywną ocenę projektu wybieranego w trybie konkursowym.

Rzecznik nie będzie powoływany dla programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej, w związku z ich międzynarodowym charakterem.

5. KONTROLA KRZYŻOWA

W art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. c doprecyzowano tiret pierwsze w taki sposób, aby wynikało z niego wprost, że kontrola krzyżowa programu jest realizowana w ramach konkretnego programu operacyjnego, niezależnie od tego w ramach ilu funduszy program udziela dofinansowania. W ten sposób faktury beneficjenta, który rozlicza projekty w ramach programu regionalnego – jeden współfinansowany z EFRR a inny z EFS – będą skontrolowane łącznie w jednym procesie weryfikacyjnym. W tiret drugim łącznik „albo” zastąpiono łącznikiem „lub”, aby podkreślić, że procesy weryfikacji krzyżowej rozdzielone łącznikami współwystępują, nie stanowią procesów alternatywnych.

Tiret trzecie dodano, aby dokonać jasnego wskazania, że prowadzenie części kontroli, o których mowa w tiret drugim (kontroli wydatków współfinansowanych z funduszy strukturalnych i funduszy

rolnych lub Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego) należy do kompetencji instytucji zarządzających. Realizacja tej intencji uwidacznia się, przy uwzględnieniu brzmienia art. 22 ust. 7.

Z art. 22 ust. 4 usunięto kontrole realizacji programu operacyjnego polegające na weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości oceny oddziaływania na środowisko. Instytucje systemu wdrażania umowy partnerstwa nie powinny weryfikować prawidłowości przeprowadzania procedur dotyczących ocen oddziaływania środowisko, gdyż oceny te wydają posiadające kompetencje w tym zakresie instytucje krajowe. Weryfikując prawidłowość realizacji projektu, instytucje zarządzające (lub właściwe IP) kontrolują jedynie, czy została wydana decyzja środowiskowa w sytuacji, gdy istniał taki obowiązek.

6. OGLĘDZINY W TOKU KONTROLI

Art. 23 ust. 8 umożliwi przeprowadzenie oględzin w ramach czynności kontrolnych w miejscu realizacji projektu nie tylko w obecności beneficjenta, ale również osoby przez niego upoważnionej. Proponowany przepis uwzględnia praktykę wykonywania kontroli, gdzie protokół oględzin potwierdza często osoba wyznaczona przez beneficjenta, aby towarzyszyć kontrolerom w miejscu prowadzenia czynności oględzin.

7. KONTROLA PROWADZONA PRZEZ IZ W ODNIESIENIU DO INSTYTUCJI, W WYNIKU DZIAŁANIA LUB ZANIECHANIA KTÓREJ POWSTAŁA NIEPRAWIDŁOWOŚĆ INDYWIDUALNA

W art. 24 wprowadzono ust. 12a, zgodnie z którym, w sytuacji, kiedy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego albo IZ stwierdzi, że nieprawidłowość indywidualna wyniknęła bezpośrednio z działania lub zaniechania właściwej instytucji, automatycznie powstaje obowiązek wszczęcia kontroli systemowej w danej instytucji. Rozwiązanie takie oznacza zastosowanie procedury kontradiktoryjnej wskazanej w art. 25 ustawy, w toku której podmiot kontrolowany i kontrolujący mogą przedstawiać swoje stanowiska odnoszące się do jakości funkcjonowania podmiotu kontrolowanego. Takie rozwiązanie daje instytucji, która w opinii podmiotu, o którym mowa w art. 24 ust. 12, doprowadziła do powstania nieprawidłowości indywidualnej, możliwość obrony przed zarzutami ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wykonującego zadania państwa członkowskiego albo IZ.

8. INSTRUMENTY FINANSOWE

W art. 29 ust. 1 wprowadzono przepis regulujący kwestię wykorzystania środków przeznaczonych w perspektywie 2014-2020 na realizację instrumentów finansowych, przy czym, jako uzupełnienie dotychczas obowiązującej regulacji art. 29, doprecyzowano sposób wydatkowania środków po okresie realizacji zadań na podstawie rozporządzenia 1303/2013 – środki będą musiały być wydatkowane w formie wsparcia zwrotnego na realizację celów wynikających z programów rozwoju, o których mowa w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Wprowadzona regulacja ma zapewnić trwałość realizacji wsparcia w formie zwrotnej i uniemożliwić rozproszenie środków po wykonaniu zobowiązań wynikających z prawodawstwa unijnego.

W ust. 2 zawarto regulację wskazującą podmioty będące dysponentem środków, o których mowa w ust. 1 – ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w odniesieniu do środków krajowych programów operacyjnych i zarząd województwa w odniesieniu do środków regionalnych programów operacyjnych. Regulacja stanowi powtórzenie regulacji obecnie obowiązującej.

W celu uniknięcia wątpliwości w zakresie statusu środków przeznaczonych na realizację instrumentów finansowych, zwracanych przez ostatecznych odbiorców, w ust. 3 jednoznacznie przesądzono, że środki, o których mowa w ust. 1 nie stanowią dochodu dysponenta ani jakiegokolwiek podmiotu, któremu dysponent mógłby powierzyć/ zlecić wdrażanie instrumentów finansowych/wsparcia zwrotnego. Jednocześnie w ust. 4 zawarto regulację wskazującą, że warunki wydatkowania środków, o których mowa w ust. 1 są wskazane w umowie/porozumieniu podpisywanym przez dysponenta.

W ust. 5 wskazano, że w umowie lub porozumieniu zawieranych przez dysponenta środków powinny znaleźć się odpowiednie postanowienia gwarantujące efektywne wydatkowanie środków, o których mowa w ust. 1. Konsekwencją zastosowania regulacji będzie obowiązek zawarcia stosownych postanowień również w umowach zawieranych przez podmioty, którym dysponent może powierzyć wdrażanie środków z innymi podmiotami (np. pośrednicy finansowi, fundusze funduszy), jeśli podmioty takie miałyby realizować zadania związane z wdrażaniem wsparcia zwrotnego.

Ust. 6 -8 zawierają, analogiczne do obecnie obowiązujących, regulacje dotyczące obsługi przez BGK rachunków, na które zwracane są środki, o których mowa w ust. 1.

W ust. 9 i 10 wprowadzono regulację zobowiązującą dysponentów środków, o których mowa w ust. 1 do monitorowania ich wykorzystania (ust. 7) i – w odniesieniu do zarządu województwa - do sprawozdawania z ich wydatkowania ministrowi właściwemu ds. rozwoju regionalnego. Mając na względzie, że dysponentem środków pochodzących z krajowych programów operacyjnych jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, regulację ust. 7 ograniczono jedynie do zarządów województw, w celu uniknięcia regulacji nakładającej na ministra obowiązek sprawozdawania „samemu sobie” z wykorzystania środków. Naturalną konsekwencją wprowadzenia wskazanych regulacji będzie konieczność zawarcia stosownych postanowień w umowach zawieranych przez dysponentów z podmiotami, którym dysponenci mogą powierzyć

W ust. 11 przewidziano fakultatywną delegację dla ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego do wydania rozporządzenia regulującego szczegółowo zakres i tryb monitorowania i sprawozdawczości, o których mowa w ust. 7 i 8. W przypadku wydania rozporządzenia dysponenci środków powinni wprowadzić odpowiednie postanowienia do zawieranych umów/ porozumień lub aneksować umowy/ porozumienia zawierane z innymi podmiotami w celu umożliwienia prawidłowej realizacji obowiązków nałożonych rozporządzeniem.

9. POMOC ZWROTNA

W rozdziale 10a - art. 29a - uregulowano zagadnienia związane z udzielaniem pomocy zwrotnej. Pomoc zwrotna stanowi kolejną, obok dotacji i instrumentów finansowych, formę wsparcia dopuszczoną do stosowania w ramach polityki spójności na mocy rozporządzenia ogólnego. Pomoc zwrotna nie jest kwalifikowana ani jako dotacja ani jako instrument finansowy, ponieważ kwestia zwrotu przez beneficjenta określonej części dofinansowania uzależniona jest od spełnienia warunków, związanych z osiągnięciem efektów projektu, określonych w umowie/decyzji o dofinansowaniu. W przypadku pomocy zwrotnej przewidziano zatem możliwość zwrotu środków, jednak to, czy i jaka część wsparcia zostanie faktycznie zwrócona przez beneficjenta, nie jest możliwe do określenia zanim projekt nie zostanie ostatecznie zrealizowany/zakończony. Jednocześnie zwrot środków, w przypadku spełnienia warunków zwrotu określonych w umowie/decyzji o dofinansowaniu nie stanowi nieprawidłowości w rozumieniu przepisów rozporządzenia ogólnego. Mając na względzie, że w przypadku udzielania dofinansowania w formie zwrotnej stosuje się zasady analogiczne, jak w przypadku udzielania dotacji (z uwzględnieniem różnic, jakie muszą wynikać z postanowień umowy o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu), ustawa reguluje zagadnienia związane z pomocą zwrotną dopiero od momentu zwrotu środków do właściwej instytucji. Kwestie związane z wykorzystaniem środków po ich zwróceniu właściwej instytucji, uregulowano analogicznie, jak w przypadku instrumentów finansowych.

10. REALIZACJA PROJEKTÓW PARTNERSKICH

Proponowana zmiana art. 33 w ust. 2 doprecyzowuje, że to podmiot inicjujący projekt partnerski dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych, natomiast zmiana proponowana w ust. 3 ma na celu określenie, iż każde partnerstwo, także tworzone przez jednostki z sektora finansów publicznych, powinno być utworzone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu partnerskiego. Wprowadzono również możliwość zmiany partnera. Zmiana partnera będzie możliwa

wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody instytucji zarządzającej – ust. 3a. Dodany ust. 4a stwarza obowiązek dla podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, który nie będzie podmiotem inicjującym projekt partnerski, podania do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej, informacji o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do realizacji tego projektu oraz wskazania partnera wiodącego w projekcie.

Ponadto w art. 33 zrezygnowano z regulacji zawartej w ust. 6, określającej zakaz zawiązywania partnerstw przez podmioty powiązane. Proponowana zmiana ma na celu likwidację ograniczeń umożliwiających tworzenie partnerstw przez wszystkie podmioty, z uwzględnieniem jednak regulacji dotyczących pomocy publicznej wynikających z obowiązujących bezpośrednio regulacji unijnych.

11. SKŁADANIE OŚWIADCZEŃ PRZEZ WNIOSKODAWCÓW ORAZ UDOSTĘPNIANIE DOKUMENTÓW

W art. 37 zmodyfikowano ust. 2 poprzez wykreślenie odniesienia do warunków, jakie muszą spełniać kryteria wyboru projektów. Jest to zmiana porządkowa związana z wprowadzeniem definicji kryteriów wyboru projektów w art. 2.

Dodatkowo doprecyzowano ust. 4 oraz dodano ust. 4a i 4b. Zmiany mają na celu jednoznaczne przesądzenie, że oświadczenia zawarte we wniosku o dofinansowanie, które są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej nie są obowiązkowym elementem wniosku o dofinansowanie. Do decyzji instytucji zarządzających będzie należało, czy dane oświadczenie znajdzie się we wniosku o dofinansowanie czy nie. W konsekwencji będą one miały możliwość elastycznego podejścia w tym zakresie i decydowania o tym, jakie oświadczenia będą obowiązkowe i składane pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Zmodyfikowano art. 37 ust. 6 poprzez wskazanie, że dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 oraz z 2016 r. poz. 34, 352 i 996). Dodano również ust. 6a stanowiący, że dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców, do czasu wybrania ich projektów do dofinansowania, nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Powyższe zmiany mają na celu przede wszystkim uporządkowanie dotychczasowych regulacji w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie. Ponadto celem regulacji jest zabezpieczenie sprawnego przeprowadzenia wyboru projektów do dofinansowania, który mógłby być dezorganizowany przez znaczną liczbę wniosków dotyczących udostępnienia informacji publicznej. Regulacja ma także na celu wyeliminowanie praktyk polegających na powielaniu rozwiązań opracowanych przez innych wnioskodawców.

12. TRYB WYBORU PROJEKTÓW Z ZAKRESU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W art. 38 dodano przepisy w zakresie trybu wyboru projektów zgodnego z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Tryb ten będzie mógł mieć zastosowanie wyłącznie do projektów objętych regulacją w zakresie instrumentów finansowych.

13. RUNDY KONKURSU

W art. 39 został dodany ust. 3 wprowadzający możliwość podzielenia konkursu na rundy. Runda konkursu będzie obejmowała nabór projektów, ocenę spełnienia kryteriów wyboru projektów oraz rozstrzygnięcie właściwej instytucji w zakresie wyboru projektów. Wprowadzony przepis umożliwi właściwym instytucjom bardziej elastyczne zarządzanie naborami i alokacją, co przełoży się na sprawniejszy wybór projektów do dofinansowania. Regulacja jest korzystna również dla

wnioskodawców, którzy nie będą musieli czekać na decyzję w zakresie wyboru do dofinansowania do rozstrzygnięcia ostatniej rundy w ramach danego konkursu.

14. OGŁOSZENIE O KONKURSIE

W art. 40 w ust. 2 dodano pkt 7, co stanowi konsekwencję wprowadzenia w art. 39 ust. 3 regulacji w zakresie rund konkursu. Obligatoryjnym elementem każdego ogłoszenia o konkursie będzie informacja o tym, czy konkurs jest podzielony na rundy.

15. REGULAMIN KONKURSU

W art. 41 w ust. 2 zostały wprowadzone dodatkowe elementy, które powinny być określone w regulaminie konkursu. Zmieniono pkt 4 poprzez zastąpienie uzupełniania we wniosku o dofinansowanie „braków formalnych”, „brakami w zakresie warunków formalnych”. Zmiana ta wynika z wprowadzenia definicji warunków formalnych oraz zmiany art. 43, który umożliwi poprawianie oczywistych omyłek we wniosku o dofinansowanie oraz uzupełnienie braków w zakresie warunków formalnych. .

W pkt 6a przeniesiono warunki formalne z pkt 7. Pkt 7a i 7b stanowią o zakresie, w jakim jest możliwe uzupełnianie lub poprawianie projektu w trakcie jego oceny, w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów oraz o formie i sposobie wzywania wnioskodawcy do uzupełniania lub poprawiania projektu w trakcie jego oceny, w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów. Zmiana ta jest powiązana z proponowanym brzmieniem art. 45 ust. 3, który wprowadza możliwość dokonywania zmian w projekcie w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów w trakcie oceny tego projektu. Pkt 13 stanowi o wcześniejszym zamknięciu konkursu, które może mieć miejsce w szczególności w przypadku wcześniejszego niż pierwotnie zakładany moment wyczerpania alokacji w ramach konkursu podzielonego na rundy. Pkt 14 zawiera informację czy konkurs jest podzielony na rundy.

16. UZUPEŁNIANIE WNIOSKU O DOFIANSOWANIE W ZAKRESIE WARUNKÓW FORMALNYCH I POPRAWIANIE OCZYWISTYCH OMYŁEK

Art. 43 zmieniono poprzez wskazanie, że w razie stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu braków w zakresie warunków formalnych lub oczywistych omyłek „właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki w terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Do doręczenia wezwania zastosowanie znajdą przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie doręczeń. Oznacza to m.in., że doręczenia będą mogły następować również za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z art. 39¹ Kodeksu postępowania administracyjnego. Został uchylony ust. 2 ze względu na wprowadzenie możliwości uzupełnienia lub poprawiania projektu, w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru.

17. KOMISJA OCENY PROJEKTÓW

W art. 44 ust. 2 dokonano zmiany mającej na celu uporządkowanie przepisów i uniknięcie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. Nowe brzmienie przepisu jednoznacznie przesądza, że w skład komisji oceny projektów (KOP) obowiązkowo wchodzi pracownicy właściwej instytucji. Udział ekspertów w pracach KOP jest fakultatywny.

W ust. 3 wprowadzono wymagania dla pracowników, którzy będą wchodzić w skład KOP. Będą musieli oni posiadać wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia w dziedzinie objętej programem operacyjnym, w ramach której jest dokonywany wybór projektu. Regulacja ma na celu podniesienie jakości oceny projektów. Skutkiem tego powinno być ograniczenie liczby skutecznie składanych protestów, a co za tym idzie odciążenie właściwych instytucji z obowiązków związanych z procedurą odwoławczą. .

Uchylono ust. 4 i 5 w związku z nadaniem nowego brzmienia art. 45, który kompleksowo będzie regulował kwestie związane z oceną projektu.

18. ETAPY OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW

W art. 45 ust. 1 wprowadzono możliwość podzielenia na etapy oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów. Regulacja umożliwi właściwym instytucjom dzielenie procesu oceny na osobne części, co będzie prowadziło do zwiększenia przejrzystości całego procesu wyboru projektów do dofinansowania, jednocześnie pozostawiając właściwym instytucjom elastyczność w optymalnym planowaniu procesu oceny projektów.

W ust. 3 wprowadzono na gruncie ustawy możliwość dokonywania zmian w projekcie w trakcie jego oceny w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów. Mechanizm ten będzie opisany w regulaminie konkursu, co powinno być poprzedzone stosowną decyzją Komitetu Monitorującego. Wprowadzanie zmian nie będzie mogło skutkować nierównym traktowaniem wnioskodawców. Wprowadzona zmiana umożliwi podejmowanie działań, z inicjatywy właściwej instytucji, mających na celu lepsze spełnianie kryteriów wyboru projektów lub spełnianie większej liczby kryteriów przez dany projekt. To z kolei przełoży się na podniesienie jakości przedsięwzięć wybieranych do dofinansowania.

Pozostałe przepisy art. 45 regulują kwestie związane z oceną projektu.

19. ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU ALBO RUNDY KONKURSU

Art. 46 nadano nowe brzmienie poprzez wprowadzenie do przepisów rund konkursu. Zmiana jest konsekwencją dodania ust. 3 w art. 39.

20. WYŁĄCZENIE PROJEKTÓW POMOCY TECHNICZNEJ Z PROCESU IDENTYFIKACJI

W art. 48 ust. 2 otrzymał nowe brzmienie, zgodnie z którym wezwanie do złożenia wniosku o dofinansowanie może dotyczyć wyłącznie projektów wcześniej zidentyfikowanych oraz projektów pomocy technicznej, które nie podlegają identyfikacji. Zmiana umożliwi uelastycznienie i uproszczenie procedur w zakresie wdrażania pomocy technicznej.

Konsekwencją powyższej zmiany jest również zmiana ust. 4, w którym wskazano, że w szczegółowym opisie osi priorytetowych programu operacyjnego (SZOOP) zamieszcza się wyłącznie informację o projekcie zidentyfikowanym oraz podmiocie, który będzie jego wnioskodawcą. Dokonana zmiana wynika z konieczności odstąpienia od obowiązku zamieszczania w SZOOP informacji o projektach pomocy technicznej, co znacznie uprości i usprawni wdrażanie pomocy technicznej

21. EKSPERCI

W art. 49 w ust. 3 uchylono pkt 5, który nakładał na ekspertów obowiązek posiadania wiedzy w zakresie celów i sposobu realizacji danego programu operacyjnego. Projektodawca uznał, że ww. wymóg jest zbędny zważywszy że ekspert – specjalizujący się w wąskiej dziedzinie wiedzy, powinien być ekspertem w reprezentowanej przez siebie dziedzinie i co do zasady nie musi znać szczegółowo zagadnień związanych z wdrażaniem programu operacyjnego.

Ponadto dodano ust. 6a, który będzie regulował przeprowadzanie oceny pracy eksperta oraz konsekwencje dwukrotnej, negatywnej oceny. W takim przypadku, zgodnie z zasadą rzetelności wyboru projektów do dofinansowania, o której mowa w art. 37 ust. 1, eksperci będą usuwani z wykazu kandydatów na ekspertów.

22. STOSOWANIE PRZEPISÓW KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

Zmieniono art. 50 ustawy poprzez wskazanie, że do procedury wyboru projektów nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu i sposobu obliczania terminów, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zmiana przepisu jest związana z art. 43, 45 ust. 4 oraz art. 54 ust. 3, które do

doręczenia wezwania do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki oraz doręczenia informacji o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku oraz doręczenia wezwania wskazując na stosowanie przepisów działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

23. DOKUMENTY

Art. 50a wprowadza przepis, który ogranicza możliwość żądania od wnioskodawców zaświadczeń i dokumentów, do których instytucja będzie miała dostęp z urzędu, poprzez własne rejestry lub rejestry prowadzone przez inne podmioty. Celem tego przepisu jest ograniczenie barier administracyjnych dla wnioskodawców i przerzucenie ciężaru w uzyskaniu zaświadczeń i dokumentów na właściwe instytucje. Jednocześnie pozostaje w mocy art. 37 ust. 5, zgodnie z którym właściwa instytucja może wymagać od wnioskodawcy wyłącznie informacji i dokumentów niezbędnych do oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów, na podstawie którego właściwa instytucja jest uprawniona do uzyskania od wnioskodawcy niezbędnych dokumentów i informacji w celu dokonania oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez dany projekt zgłoszony do dofinansowania.

24. EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA

W art. 51 dokonano zmiany, zgodnie z którą przepisów rozdziału „Wybór projektów” nie stosuje się do programów EWT, z wyłączeniem art. 37 ust. 6. Zastosowanie regulacji art. 37 ust. 6 wynika z jednej strony z chęci objęcia programów EWT zasadami dotyczącymi dostępu do informacji publicznej w zakresie związanym z udzielaniem wsparcia na realizację Polityki Spójności.

25. PODPISANIE I ZMIANY W UMOWACH O DOFINANSOWANIE

W związku z wprowadzeniem definicji warunków formalnych, a także szerszego usankcjonowania tej instytucji w ustawie, w art. 52 ust. 2 dodano regulację, zgodnie z którą umowa o dofinansowanie projektu nie może być podpisana a decyzja o dofinansowaniu projektu nie może być podjęta w sytuacji, gdy wnioskodawca lub jego wniosek na dzień podpisania umowy nie spełniają warunków formalnych lub kryteriów wyboru projektów.

W nowo wprowadzanym art. 52a ograniczono możliwość dokonywania zmian w umowie o dofinansowanie poprzez wskazanie, że zmiany te nie wpłyną na spełnianie kryteriów wyboru projektu, w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu. Celem wprowadzenia regulacji jest uniknięcie sytuacji, w których dochodzi do drastycznych zmian w postanowieniach umowy o dofinansowanie już po jej zawarciu.

26. ZMIANY WYNIKOWE

Art. 54 ust. 1, art. 56 ust. 1 i 3 oraz art. 59 ust. 1 - zmiany tych przepisów mają charakter techniczny i polegają na wprowadzeniu odwołania do nowego brzmienia art. 45 ust. 4. W art. 54 ust. 3 dodaje się zdanie drugie, zgodnie z którym do doręczenia wezwania stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

27. ART. 53 UST. 1

Proponowana zmiana w art. 53 ust. 1 umożliwia wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu wybieranego w trybie konkursowym, wybór pomiędzy wniesieniem protestu albo ponownym złożeniem wniosku w ramach konkursu albo rundy konkursu. Celem proponowanej zmiany jest jednoznaczne przesądzenie o możliwości ponownego złożenia wniosku o dofinansowanie w kolejnym konkursie albo rundzie konkursu, w przypadku otrzymania negatywnej oceny.

28. WYCOFANIE PROTESTU

Art. 54a wprowadza do ustawy nową instytucję – wycofanie protestu. Proponowane rozwiązanie umożliwi wnioskodawcy skuteczne wycofanie protestu, a tym samym zakończenie wobec niego procedury odwoławczej oraz pozwoli mu na ewentualne aplikowanie w innym konkursie.

Proponowane rozwiązanie usprawni również przebieg procedury odwoławczej i pozwoli na szybsze wyłonienie projektów do dofinansowania, a tym samym usprawni proces zawierania umów o dofinansowanie z beneficjentami.

29. SKRÓCENIE TERMINÓW W RAMACH PROCEDURY ODWOŁAWCZEJ

Zmiany art. 56 ust. 2 i art. 57 polegają na skróceniu terminów autokontroli z 21 dni na 14, terminów na rozpatrzenie protestu z 30 dni na 21, terminów łącznego rozpatrzenia protestu z 60 dni na 30. Proponowane zmiany mają zapewnić sprawne i szybsze procedowanie w postępowaniu odwoławczym.

Ponadto w art. 54 w ust. 5 wprowadzono zdanie drugie, zgodnie z którym terminy wyznaczone na autokontrolę oraz rozpatrzenie protestu ulegną przedłużeniu w przypadku konieczności uzupełnienia protestu.

Jednocześnie w art. 55 wprowadzono ust. 2, zgodnie z którym właściwa instytucja rozpatrująca protest jest związana treścią tego protestu.

W art. 58 ust. 3 doprecyzowano, że ponowna ocena projektu polega na weryfikacji w granicach protestu kryteriów wyboru projektów i zarzutów. Ponadto zmieniono art. 58 ust. 4 w pkt 1 poprzez wskazanie, że instytucja ponownie oceniając projekt zamieści projekt dokonując aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3.

Zmiany w art. 61 i art. 63 mają charakter techniczny, polegają na skorygowaniu odwołań do zmienionych przepisów

W art. 66 w ust. 2 zostało zmienione wprowadzenie do wyliczenia poprzez uzupełnienie przesłanek do pozostawienia protestu bez rozpatrzenia również w sytuacji, gdy kwota na dofinansowanie projektów zostanie wyczerpana również w ramach poddziałania.

Poprzez wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania należy rozumieć taką sytuację, w której wszystkie środki w ramach danego działania zostały rozdysponowane na projekty wybrane do dofinansowania, natomiast jednostkami systematyzacyjnymi programów operacyjnych w ramach poszczególnych osi priorytetowych są działania oraz wyodrębnione ewentualnie w ramach działań poddziałania.

Poddziałania są wydzielane w szczególności, gdy do działania przypisano więcej niż jeden priorytet inwestycyjny, a także w celu terytorialnego ukierunkowania interwencji, wyodrębnienia różnych typów interwencji ze względu na np. specyfikę beneficjenta lub typy przedsięwzięć lub różnych ścieżek wyboru projektów czy wyodrębnienia różnych form finansowania.

Projektowana zmiana ma na celu doprecyzowanie przepisów i wzajemne uspołnienie regulacji.

W art. 69 dodano pkt 4, który umożliwi wspieranie procesów związanych z ewaluacją w centralnym systemie teleinformatycznym.

30. WSPÓŁPRACA Z PREZESEM ZUS W ZAKRESIE UDOSTĘPNIANIA DANYCH OSOBOWYCH

Art. 71 w dodanym ust. 2 umożliwi współpracę z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie udostępniania danych uczestników projektów Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Polska jest zobowiązana do badania wskaźników długoterminowych i sprawozdawania do Komisji Europejskiej w zakresie informacji o statusie osoby uczestniczącej w projekcie EFS w 6 miesięcy po zakończeniu w nim udziału. Dane do badania można pozyskać z danych o ubezpieczonych i ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych umożliwia taką współpracę na podstawie art. 50 ust. 3a. Z uwagi na to, że udostępnienie opiera się na danych porównawczych analogiczna regulacja ustawowa powinna zostać zawarta również w ustawie

z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

W art. 2 wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego

Projektowane przepisy mają na celu ułatwienie dostępu wnioskodawców do kredytowania wkładów własnych na realizację projektu i są wynikiem uzgodnień ze Związkiem Banków Polskich. Proponowane brzmienie art. 831 § 1 oraz § 2 Kodeksu postępowania cywilnego ma na celu wskazanie, że egzekucji nie będą podlegały:

- 1) środki wypłacone beneficjentom w formie zaliczki;
- 2) sumy i świadczenia w naturze już wypłacone lub wydane oraz środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne powstałe w ramach realizacji projektu, na który były przeznaczone środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przez okres jego realizacji wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

Egzekucja będzie mogła być prowadzona ze środków pieniężnych, które zostaną przekazane beneficjentowi w formie refundacji jak również, po zakończeniu realizacji projektu, ze środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Proponowany przepis umożliwia prowadzenie egzekucji ze środków refundacji jak również skrócenie terminu, w którym nie będzie możliwa egzekucja ze środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do okresu realizacji projektu (w miejsce obecnego okresu trwałości projektu, który w zależności od projektu, wynosi od 3 do 10 lat).

Dokonanie przedmiotowych zmian umożliwi podejmowanie bankom udzielającym kredytów na finansowanie projektów, decyzji w sprawie udzielenia takiego finansowania, ponieważ będzie oznaczało możliwość prowadzenia przez banki egzekucji z ww. środków finansowych oraz środków trwałych w przypadku braku spłaty przez beneficjentów zobowiązań wobec banków. Proponowane rozwiązanie ułatwi wnioskodawcom pozyskanie od banku środków finansowych na wkład własny w celu realizacji projektów unijnych.

W art. 3 wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Proponowane brzmienie art. 8 § 1 pkt 15 oraz § 1a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ma na celu wskazanie, że egzekucji nie będą podlegały:

- 1) środki wypłacone beneficjentom w formie zaliczki;
- 2) sumy i świadczenia w naturze już wypłacone lub wydane oraz środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne powstałe w ramach realizacji projektu, na który były przeznaczone środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przez okres jego realizacji wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

Egzekucja będzie mogła być prowadzona ze środków pieniężnych, które zostaną przekazane beneficjentowi w formie refundacji jak również, po zakończeniu realizacji projektu, ze środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Proponowany przepis umożliwia prowadzenie egzekucji ze środków refundacji jak również skrócenie terminu, w którym nie będzie możliwa egzekucja ze środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do okresu realizacji projektu (w miejsce obecnego okresu trwałości projektu, który w zależności od projektu, wynosi od 3 do 10 lat).

W art. 4 wprowadza się zmianę do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z art. 50 ust. 3 rozporządzenia ubezpieczonego niebędącego uczestnikiem w rozumieniu załącznika I lub załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. str. 470, z późn. zm.), każde państwo członkowskie zapewnia, by co najmniej raz w trakcie okresu programowania została zrealizowana ewaluacja, która obejmie swoim zakresem analizę sposobu, w jaki wsparcie z funduszy unijnych przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu określonego w programie. Przepis ten stanowi odzwierciedlenie faktu, iż w obecnym okresie programowania Komisja Europejska kładzie znacznie większy nacisk na potrzebę realizacji badań uwzględniających efekt oddziaływania interwencji (impact evaluation). Podejście takie ma na celu oszacowanie efektów, rozumianych w kategoriach przyczynowych – tj. zmian będących bezpośrednią konsekwencją zrealizowanych programów, projektów, czy interwencji, a nie wpływem innych czynników (np. makroekonomicznych). W tym celu niezbędne jest prowadzenie ewaluacji z wykorzystaniem tzw. sytuacji kontrfaktycznych, czyli oszacowaniem zmian zachodzących nie tylko w stosunku do uczestników interwencji ale również do analogicznych grup czy podmiotów, które nie zostały taką interwencją objęte. Aby było to możliwe, konieczne jest pozyskiwanie – wyłącznie dla celów statystycznych - informacji o osobach lub podmiotach nieobjętych interwencją funduszy unijnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w ramach ustawowej działalności, gromadzi dane na kontaktach osób ubezpieczonych, o których mowa w art. 40 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, oraz na kontaktach płatników składek, o których mowa w art. 45 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, które mogą być wykorzystywane dla celu wypełnienia zobowiązań nałożonych na państwa członkowskie na podstawie art. 56 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. Jednakże dane te nie mogą być przekazywane innym podmiotom bez podstawy prawnej zawartej w ustawie. Powyższe uzasadnia konieczność wprowadzenia przepisu umożliwiającego pozyskiwanie tego typu danych wyłącznie dla celów ewaluacji, poprzez dodanie w art. 50 ust. 3b oraz uzupełnienie o dodanie tego przepisu w ust. 9.

W art. 5 wprowadza się zmianę do ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym

Zmiana wprowadzona w art. 4 w ust. 1 w pkt 6 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym polega na wykreśleniu z przedmiotowego przepisu ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W art. 6 wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

Projektowane zmiany mają na celu zapewnienie podstawy prawnej dla stworzenia i funkcjonowania bazy usług rozwojowych, m.in. na potrzeby projektów dofinansowanych ze środków funduszy unijnych. Ponadto, projektowana zmiana ma na celu zapewnienie możliwości gromadzenia oraz przetwarzania danych osobowych użytkowników bazy przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach stworzonego systemu teleinformatycznego, w celu kontroli, monitoringu, ewaluacji oraz oceny tych usług.

W art. 7 wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Art. 3a ust. 2. Projektowana zmiana ma na celu doprecyzowanie, iż minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje wykorzystanie podlegających ponownemu wykorzystaniu środków z instrumentów inżynierii finansowej, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, środków z instrumentów finansowych oraz środków pomocy

zwrotnej, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Projektowany przepis przyznaje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego zadania z zakresu koordynacji wykorzystania, rozliczania i sprawozdawczości tych środków.

W art. 5 pkt 4c zmieniono definicję kontraktu terytorialnego poprzez wskazanie, że jest to umowa określająca cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa oraz sposób ich koordynacji i warunki realizacji, a także dofinansowanie, opracowywanych przez zarząd województwa, programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności. Tym samym zrezygnowano ze wskazywania w kontrakcie terytorialnym sposobu finansowania i realizacji przedsięwzięć priorytetowych, ponieważ są to kwestie, które powinny zostać uregulowane w poszczególnych umowach/porozumieniach dotyczących realizacji każdego z tych przedsięwzięć.

W art. 14 p w ust. 1 pkt 3, 4 i 6 oraz w ust. 4 dostosowano zmiany zakresu kontraktu terytorialnego do zmienianej definicji.

Art. 14q ust. 2 wprowadzono możliwość (w miejsce obowiązku) w zakresie zawierania porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego, które są zaangażowane w realizację kontraktu.

W art. 14r ust. 1 i 3 wprowadzono zmiany wynikające ze zmian wprowadzonych do art. 14p.

W art. 14r ust. 5 dokonano zmiany polegającej na wskazaniu, że minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje zarządowi województwa informację o realizacji kontraktu w roku poprzednim.

W art. 8 wprowadza się zmianę do ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

W art. 5 ust. 1 dodaje się pkt 2a. Projektowana zmiana polegająca na dodaniu w art. 5 ust 1 UFP punktu 2a ma na celu rozszerzenie katalogu środków publicznych o podlegające ponownemu wykorzystaniu środki z instrumentów inżynierii finansowej, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25-78), środki z instrumentów finansowych oraz środki pomocy zwrotnej, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12. 2013 r., str. 374-469), jak również odsetki oraz inne korzyści wygenerowane przez te środki, z uwagi na fakt, iż wykorzystanie tych środków podlega szczególnym zasadom wynikającym z przepisów wskazanych w rozporządzeniach UE, jak również środki będą stanowić dodatkowe źródło finansowania zadań z zakresu polityki rozwoju, co przewiduje projektowana zmiana w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Środki te nie będą stanowiły środków budżetu państwa, aczkolwiek będą podlegały zasadom wydatkowania i rozliczania analogicznym jak obowiązujące dla dotacji celowych z budżetu państwa z wyłączeniem przepisów dotyczących roczności i wygasania środków z końcem roku budżetowego.

Proponowana w art. 66a regulacja stanowi uwzględnienie uwag zgłaszanych przez instytucje systemu wdrażania programów operacyjnych w zakresie konieczności jednoznacznego ustalenia okresu przedawnienia oraz terminu rozpoczęcia biegu przedawnienia w stosunku do niepodatkowych należności budżetowych z tytułu zwrotu środków z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych należności związanych z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetek od tych środków i od tych należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ufp.

W obowiązującym stanie prawnym art. 67 ufp w zakresie spraw dotyczących ww. należności, w sprawach nieuregulowanych ustawą odsyła do stosowania przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) i odpowiedniego stosowania przepisów działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę specyfikę stwierdzania nieprawidłowości w projektach oraz konieczność stosowania w tym zakresie art. 207 ufp (przewidującym wezwanie do zwrotu oraz ewentualne wydanie decyzji ustalającej kwotę zwrotu - mającej charakter decyzji deklaratoryjnej) – precyzyjne określenie rozpoczęcia biegu okresu przedawnienia jest niezbędne.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 3 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich okres przedawnienia wynosi 4 lata od czasu dopuszczenia się nieprawidłowości zdefiniowanej w art. 1 ust. 2 tego rozporządzenia. Okres ten może być przedłużony o maksymalnie kolejne 4 lata w przypadku przerwania biegu terminu przedawnienia. W art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 2988/95 zapewniono Państwom Członkowskim możliwość stosowania dłuższego okresu niż okres przewidziany w ust. 1 i 2.

Mając na uwadze powyższe proponuje się wskazanie, że termin przedawnienia zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6 ufp, będzie wynosił 5 lat, licząc od dnia, w którym decyzja określająca kwotę do zwrotu środków stała się ostateczna albo upłynie z dniem zamknięcia programu operacyjnego, o którym mowa odpowiednio w przepisach ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo ustawy o zasadach realizacji programów, w zależności który z tych terminów nastąpi później.

Pojęcie zamknięcia programu operacyjnego jest stosowane zarówno w rozporządzeniu nr 1083/2006 dla okresu programowania 2007-2013 (art. 89), jak również w rozporządzeniu 1303/2013 dla okresu programowania 2014-2020 (art. 141 i nast.).

Ww. terminy przedawnienia będą miały również zastosowanie w przypadku odpowiedzialności osób trzecich.

W pozostałym zakresie zastosowanie znajdzie obowiązujący art. 67 ufp, który nakazuje stosowanie przepisów Kpa oraz odpowiednie stosowanie działu III Ordynacji podatkowej.

Powyższe oznacza, że za zobowiązania z tytułu zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6 ufp, będą odpowiadały wszystkie osoby trzecie wymienione w przepisach działu III (art. 107-119).

Osoby trzecie będą odpowiadały solidarnie ze zobowiązanym (art. 107 § 1a) od momentu, kiedy decyzja o zwrocie środków stanie się ostateczna.

Wobec osób trzecich będzie wydawana decyzja, o której mowa w art. 108 § 1, z tym, że będzie ona dotyczyła zobowiązania do zwrotu środków, o których mowa w art. 60 pkt 6 ufp.

Zgodnie z art. 108 § 4 egzekucja zobowiązania do zwrotu środków wynikającego z decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej będzie mogła zostać być wszczęta dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku podatnika okazała się w całości lub w części bezskuteczna, odstąpiono od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych albo nie przystąpiono do egzekucji

administracyjnej w wyniku uprawdopodobnienia przez organ egzekucyjny braku możliwości uzyskania w toku egzekucji administracyjnej kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

Zmiany wprowadzone w art.168 ust. 1, art. 189 ust. 4 i 4a oraz art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych mają na celu umożliwianie rozliczania dotacji celowych udzielanych beneficjentom z budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego na współfinansowanie projektów na zasadach analogicznych jak dla płatności z budżetu środków europejskich, tj. w terminach wynikających z umowy o dofinansowanie, bez konieczności zwracania niewykorzystanych środków na koniec roku budżetowego; warunki i tryb zwrotu środków zostaną określone w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a ustawy o finansach publicznych; zmiany są neutralne dla budżetu, bowiem obecnie niewykorzystane do końca danego roku budżetowego dotacje są zwracane, a następnie, dla zachowania płynności finansowania projektu, są ponownie wypłacane beneficjentom z budżetu roku następnego; ponadto, instytucje wypłacające dotacje zostaną odciążone z obowiązku rozliczania zwrotów na przełomie roku i ponownego wypłacania tych środków.

W art. 189 ust. 3 wprowadza się zmianę w zakresie wskazania 14-dniowego terminu na założenie wniosku o płatność, w którym beneficjentowi nie grożą konsekwencje w postaci naliczania odsetek. Projektowany przepis ma na celu nieobciążanie sankcjami beneficjentów, którzy z przyczyn niezależnych uchybili terminowi na złożenie wniosku wskazanemu w umowie o dofinansowanie.

W art. 189 ust. 3f uregulowano kwestię nierozliczenia zaliczki w terminie 3 miesięcy od dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie. W takim przypadku zaliczka będzie podległa zwrotowi w trybie art. 207, jednakże do odsetek od kwoty do zwrotu będą miały zastosowanie ust. 3a-3e art. 189 UFP.

Art. 207 ust. 1a - Projektowana zmiana ma na celu wyłączenie z obowiązku naliczania odsetek od środków podlegających zwrotowi w sytuacji, gdy wykorzystanie lub pobranie środków, o którym mowa w ust. 1 nastąpiło z przyczyn niewynikających z działania albo zaniechania beneficjenta.

Art. 207 ust. 1b. Projektowana zmiana ma na celu doprecyzowanie, iż zasadność zwrotu środków może nastąpić nie tylko w przypadku wystąpienia przesłanek, o których mowa w ust. 1, ale również w sytuacjach wynikających wprost z umowy o dofinansowanie. Określenie przypadków, kiedy zwrot środków jest zasadny, jak również kwestia zasadności lub nie naliczania odsetek od tych środków powinna pozostawać w gestii właściwej instytucji zarządzającej lub instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie. Z uwagi na wypracowaną praktykę w zakresie zasad i trybu odzyskiwania środków określonych w przepisach ust. 2, 8-11, przyjęto, iż zwrot będzie następował na warunkach analogicznych jak zwrot, o którym mowa w ust. 1.

W art. 9 wprowadza się zmianę do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki

Zmiana art. 24 ust. 2 ma na celu przywrócenie możliwości ujawniania danych ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie projektów w ramach programów operacyjnych polityki spójności na zasadach określonych w przepisach regulujących wdrażanie funduszy. Obowiązująca obecnie regulacja jest sprzeczna z zasadą transparentności procedury ubiegania się o dofinansowanie z funduszy UE, określoną w przepisach unijnych.

W art. 10 - 23 zostały zawarte przepisy przejściowe.

W art. 10 w ust. 1 wskazano, że do postępowań w zakresie wyboru projektów do dofinansowania rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Przez rozpoczęcie postępowania należy rozumieć publikację ogłoszenia o konkursie, w przypadku wyboru projektów w trybie pozakonkursowym wezwanie do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

Jednocześnie zgodnie z regulacją zawartą w ust. 2 w odniesieniu do postępowań w zakresie wyboru projektów do dofinansowania rozpoczętych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy. Oznacza to w szczególności obowiązek przyjęcia przez Komitety Monitorujące kryteriów wyboru projektów zgodnych z regulacjami zawartymi w projekcie ustawy.

W art. 11. w ust. 1 zawarto regulację zgodnie z którą wytyczne horyzontalne stają się wytycznymi w rozumieniu projektu ustawy.

Zgodnie z ust. 2 z dniem wejścia w życie ustawy wytyczne programowe przestają być stosowane z zastrzeżeniem regulacji zawartej w art. 12. Oznacza to w szczególności, że instytucja zawierająca umowę o dofinansowanie/decyzje o dofinansowaniu po dniu wejścia w życie ustawy nie będzie mogła zobowiązać beneficjenta do stosowania wytycznych programowych. Nie będzie również możliwości wiązania wytycznymi programowymi instytucji zaangażowanych w realizację programów operacyjnych.

Mając na względzie, że umowy o dofinansowanie/decyzje o dofinansowaniu zawarte/podjęte przed dniem wejścia w życie ustawy odwołują się do wytycznych programowych, a jednocześnie nie ma prawnej możliwości zobligowania beneficjenta do podpisania aneksu do umowy, na mocy którego zobowiązałby się do stosowania wytycznych horyzontalnych, jeżeli takie zobowiązanie nie było przewidziane w umowie w art. 12 zawarto regulację zgodnie z którą do umów o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których beneficjenci zobowiązali się do stosowania wyłącznie wytycznych programowych, stosuje się przepisy dotychczasowe, chyba że beneficjent wyrazi zgodę na zmianę umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu w zakresie związania wytycznymi, o których mowa w art. 11 ust. 1 (ust. 1).

Jednocześnie zgodnie z ust. 2 do umów o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, w których beneficjenci zobowiązali się do stosowania wytycznych horyzontalnych oraz wytycznych programowych albo wyłącznie wytycznych horyzontalnych, stosuje się przepisy ustawy. Po wejściu w życie ustawy beneficjent związany będzie wyłącznie wytycznymi w rozumieniu ustawy.

Zgodnie z art. 13 porozumienia lub umowy o partnerstwie, o których mowa w art. 33 ustawy zmienianej w art. 1 projektu ustawy, zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy, zachowują moc.

Zgodnie z art. 14. do procedury odwoławczej wszczętej i niezakończonej do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 15 instytucja zarządzająca powoła Rzecznika Funduszy Europejskich w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Zgodnie z art. 16 do egzekucji środków, o których mowa w art. 2 i art. 3, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Niemniej, w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego na zasadach dotychczasowych, po wejściu w życie ustawy będzie możliwe prowadzenie egzekucji wyłącznie na zasadach wynikających ze zmian dokonanych projektem ustawy.

Art. 17, który dotyczy zmian w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, przewiduje, że z dniem 1 stycznia 2018 r. wykreśla się z rejestru podmiotów świadczących usługi rozwojowe, podmioty zarejestrowane w Krajowym Systemie Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zakresie usług informacyjnych oraz finansowych, który z tym dniem przestaje istnieć.

Zgodnie z art. 18 w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy kontralty terytorialne zostaną dostosowane do przepisów projektowanej ustawy.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 19, do wniosków o płatność, na złożenie których termin upłynął przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 20 do postępowań w sprawie zwrotu środków wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 21 akt wykonawczy wydany na podstawie art. 210 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 8 zachowuje moc do czasu wydania aktu wykonawczego na podstawie art. 210 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 8, jednak nie dłużej niż przez sześć miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W art. 22 został wskazany termin wejścia w życie ustawy. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów zmieniających ustawę o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju oraz w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny na stronie RCL.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt nie podlega obowiązkowi uzyskania opinii organów i instytucji Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego, o którym mowa w § 39 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.